

ІННОВАЦІЙНІ ПРОДУКТИ НА РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ

Нині складно уявити функціонування будь-якого ринку без інноваційних технологій. Ринок банківських послуг не став винятком. Банківські інновації дають можливість підвищити рівень конкурентоспроможності банку, спростити та пришвидшити обслуговування клієнтів, полегшити роботу персоналу, покращити стан банківської системи в цілому. У зв'язку з цим важливим є дослідження спектру банківських послуг, пов'язаних з інноваційними процесами та технологіями на фінансовому ринку, що в подальшому будуть застосовуватись і в банках України.

Поняття «інновації» сучасна економічна наука трактує як «кінцевий результат інноваційної діяльності, що знайшов втілення у вигляді нового або вдосконаленого продукту, впровадженого на ринку» [1]. На думку І.Т. Балабанова, банківська інновація – це «реалізований у формі нового банківського продукту чи операції кінцевий продукт інноваційної діяльності» [2. с. 155]. Н.М. Матвійчук визначає банківську інновацію як «синтетичне поняття про діяльність банку у сфері інноваційних технологій, направлене на отримання додаткових доходів у процесі створення сприятливих умов формування і розміщення ресурсного потенціалу за допомогою нововведень, які сприяють клієнтам в отриманні прибутку» [3]. Не зважаючи на різне трактування поняття «банківська інновація», важливим є те, що саме інновації сприяють розвитку банківської сфери сприяють нарощенню капіталу всередині країни, що дає можливість активного розвитку.

На сучасному етапі освоєння інновацій в українських банках найпопулярнішими є такі види продуктів:

1) мобільний банкінг – це сервіс, за допомогою якого клієнт банку, тобто власних карткового рахунку, має можливість керувати власними безготівковими коштами за допомогою мобільного телефону: переказувати кошти з одного рахунку на інший, поповнювати мобільний рахунок, переказувати кошти за кредитом, оплачувати Інтернет, комунальні послуги тощо;

2) Інтернет-банкінг (веб-банкінг) – це один із видів дистанційного банківського обслуговування, що дає можливість клієнту управляти своїми рахунками не виходячи з дому за допомогою мережі Інтернет навіть у віддалених куточках країни;

3) «зона 24» – це місце, де клієнти банку можуть вільно скористатися послугами цілодобово: самостійно керувати своїми рахунками, одержувати консультацію працівника call-центру, подавати заявки на підключення або відключення різних видів послуг тощо. Така зона, зазвичай, оснащена банкоматом, терміналом та телефоном доступу до інформаційної служби;

4) електронний залишок – дана послуга в касах банку дає можливість зараховувати залишок менше однієї гривні на рахунок мобільного телефону клієнта або у вигляді електронного ваучера, таким чином скорочує витрати на обіг монет;

5) POS-термінали в торговельних мережах – надають можливість розраховуватися картою за придбані товари та послуги, а тому зменшують обсяг готівки в обігу;

6) QR-банкінг – це винахід, за допомогою якого можна, не беручи з собою пластикову картку, легко та швидко оплатити рахунки за товари, послуги та Інтернет-покупки, через QR-код за безконтактною банківською системою. QR-код (quick response code) – двомірне зображення, в яке закладається певний текст або цифри, і зчитувати інформацію з неї можна будь-яким мобільним телефон з фотокамерою та програмним забезпеченням. Потрібно просто сфотографувати код, який швидко розпізнається через мобільний Інтернет, відкриється сторінка оплати, де потрібно ввести свій пароль;

7) розумна заправка – це зручний додаток «ПриватБанку», що дає можливість без черги заправитись бензином на касі, не виходячи з автомобіля. Працює «Розумна заправка» так: знаходить заправку по GPS-координатах, після чого вибирається номер колонки, марка бензину і кількість літрів або сума, на яку необхідно заправитися. Потім оплачується операція через телефонний додаток в онлайн-режимі. Це дає можливість зекономити час та безпечно розраховуватися;

8) Send money – новітня послуга, що дозволяє переводити на рахунок одержувача гроші за номером мобільного телефону. Ідея в тому, що не потрібно вводити 14-значний номер, як раніше, а просто номер телефону одержувача грошей. Далі система працює вже з людиною-

одержувачем, яка повинна ввести дані своєї карти і підтвердити переказ. Для цього потрібно зайти в додаток, увести номер мобільного телефону, суму і вибрати, з якої карти списувати кошти. Що важливо, одержувач може бути клієнтом будь-якого іншого банку системи Visa або Master Card;

9) фотокаса – це новинка для смартфонів. За фотографіями рахунків і комунальних платежів працівники банку самі створюють усі необхідні документи, які потім приходять на e-mail як відскановане фото. Усе, що потрібно зробити – це сфотографувати квитанцію, за якою потрібно розрахуватись, смс-повідомленням відправити її в банк і підтвердити операцію.

10) Приват24 для окулярів Google glass – додаток майбутнього, за допомогою якого можна оплачувати рахунки за фото, переводити кошти через голосові функції, заправлятися на АЗС, оплачувати товари та послуги в магазинах та в мережі Інтернет, оплачувати замовлення в ресторані, знімати готівку без карти в банкомата тощо.

На нашу думку, сьогодні не можна уявити банківську систему без вище зазначених послуг, які дають можливість легко та швидко здійснювати операції і при тому значно економити час.

Також, особливої уваги заслуговує запровадження в Україні нових зарубіжних проектів:

1. Депозитний проект SmartyPig від WestBank (Великобританія) – працює за принципом соціальної мережі – спочатку потрібно зареєструватись, потім виставити цілі, на які призначений ваш вклад і після цього запросити друзів. Такий вклад носить конструктивний характер, адже людині прививається звичка усвідомлювати свої потреби та постійно визначати засоби їх досягнення

2. Проект Keep the change від Bank of America – його зміст полягає у тому, що в процесі покупки банк округлює суму, а різницю залишає клієнту на окремому ощадному рахунку. Така система уже активно використовується в Україні.

3. CIBC Bank (Канада) створив та запропонував своїм клієнтам нову кредитну карту – «Кобренд» у співробітництві з відомою мережею ресторанів Tim Hortons. Ця інноваційна картка має кнопки, тому при здійсненні покупки або оплати рахунку в ресторані клієнт обирає потрібну йому кнопку і здійснює платіж.

4. Сервіс P2P – перекази здійснюються через мобільний телефон, який представлений на ринку банківських послуг як Obopay, Hal-Cash/Bankinter, POPmoney/PNCBank. Суть такого сервісу полягає в тому, що для переказу грошей не потрібно знати прізвище, банк та номер рахунку. Все, що потрібно, – зареєструватися в проекті P2P-переказів і відправити гроші натискаючи відповідні кнопки на телефоні. Якщо телефон уже є в системі і він прив'язаний до рахунку в банку, то гроші придуть прямо на нього, а якщо номера в системі немає, то рахунок буде відкрито автоматично [4].

Інновації сприяють розвитку банківської системи, дозволяють полегшити процес нарощування нової клієнтської бази, особливо молодого покоління, яке легко вбирає в себе новітні технології. Для все більшого нарощення конкурентних переваг українським банкам необхідно більше використовувати Інтернет-технології, оновлювати свої системи до рівня зарубіжних країн і більшою мірою задовольняти потреби своїх клієнтів. При цьому, важливо зосереджувати особливу увагу на кібербезпеці.

Висновки. Отже, розвиток та впровадження інноваційних продуктів в українській банківській системі сприяють нарощенню клієнтської бази комерційних банків, підвищують конкурентний рівень, допомагають залучати нових інвесторів і нарощувати капітал всередині країни.

Список використаних джерел

1. Лакоснік Є. Банківські інновації на ринках, що розвиваються / Є. Лакоснік // Банківська практика за кордоном. – 2006. – № 7. – С. 13–28.

2. Банки и банковское дело / Под ред. д.э.н., проф. И.Т. Балабанова. – СПб.: Питер, 2013. – 256 с.

3. Розвиток інновацій у сучасній банківській сфері України / Н.М. Матвійчук, Н.Ю. Бурлачук, Ж.В. Гарбар // Молодий вчений. – 2015. – № 5 (20). – Ч. 2.

4. Ринок інноваційних банківських продуктів в Україні / В.О. Хоменко // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/65-1.pdf>